

Jak Češi cestují, zjistí i letos tazatelé ČSÚ

29.1.2024 - Jan Cieslar | Český statistický úřad

S počátkem roku 2024 zahájili tazatelé ČSÚ další cyklus Výběrového šetření cestovního ruchu (VŠCR), které provádí Český statistický úřad od roku 2003 s cílem zachytit důležité údaje o cestovních zvyklostech obyvatel Česka. Jedinečnost tohoto výzkumu spočívá v tom, že poskytuje řadu informací, které není možné zjistit jiným způsobem.

- Předmětem dotazování jsou vícedenní a jednodenní cesty za účelem trávení volného času a za služebním účelem. Tazatelé respondentům pokládají mimo jiné otázky na cíl jejich cesty do zahraničí, počet noclehů, hlavní způsob dopravy a jaký druh ubytování využili. Některé druhy cest se však do výsledků výzkumu nezahrnují. Jde například o cestu obyvatele Prahy do místní ZOO, protože tato osoba přitom neopustí své bydliště (obec). Patří sem i tuzemské cesty, jejichž hlavním účelem je nákup, pokud taková cesta zahrnuje rovněž jinou aktivitu, jakou je třeba návštěva přátel, kina nebo restaurace.

VŠCR mapuje pohyb a zvyklosti Čechů na cestách doma i v zahraničí. *„V našich podmínkách slouží šetření o cestovním ruchu pro plánování zdravého rozvoje cestovního ruchu na celostátní i místní úrovni. Data mohou přispět k vybudování cyklostezky nebo posílení vlakových či autobusových spojení nejen pro turisty. Uplatní se i v oblasti ochrany životního prostředí, kdy ministerstvům, profesním asociacím nebo odborníkům z akademické sféry pomáhají řešit udržitelnost cestovního ruchu. Pokud vás doma kontaktuje tazatel ČSÚ s otázkami na vaše cestování, věnujte mu prosím chvíli ze svého drahocenného času,“* uvádí Pavel Vančura, ředitel odboru statistiky obchodu, dopravy, služeb, cestovního ruchu a životního prostředí ČSÚ.

Cestovního ruchu se každoročně účastní zhruba tři čtvrtiny populace. Nejraději Češi plánují dovolenou v srpnu, naopak nejméně lákavý je pro pobyty listopad. Dlouhodobě převládají tuzemské cesty nad výjezdy do zahraničí. Nejoblíbenějším cílem domácí turistiky zůstává Středočeský a Jihočeský kraj, zejména díky kratším víkendovým cestám. Na zahraniční dovolenou nejčastěji směřujeme do Chorvatska a při krátkodobých cestách na Slovensko.

Výzkum se provádí každý rok v náhodně vybraném vzorku domácností a je realizován v rámci Výběrového šetření pracovních sil. Údaje jsou zjišťovány prostřednictvím proškolených tazatelů, kteří navštěvují vybrané byty a vyplňují dotazník se všemi osobami, které v době šetření na dané adrese obvykle bydlí. Domácnost je na cestovní ruch dotazována celkem čtyřikrát – vždy po čtvrt roce – a rozhovor může být uskutečněn i telefonicky. Z časových a finančních důvodů se nelze ptát všech obyvatel Česka, poměrně spolehlivý obraz však poskytne i dobře zvolený vzorek, který čtvrtletně činí přibližně 6 700 domácností. Šetření je důležité také pro mezinárodní srovnání. Informace o postavení Česka v rámci širšího (evropského) trhu cestovního ruchu pomáhají hledat způsoby zvyšování konkurenceschopnosti naší země jako cílové destinace. Evropská unie vyžaduje po členských zemích údaje o cestovním ruchu a cestovních zvyklostech Evropanů, a je proto legislativní povinností jednotlivých členských zemí tato data sbírat.

Více o výběrových šetřeních u domácností

Informace sdělené tazateli jsou přísně anonymní. Vybrané domácnosti si totožnost konkrétního tazatele ČSÚ mohou ověřit přímo na webových stránkách úřadu, kde jsou dostupné také výsledky šetření VŠCR. Jedním z mnoha zdrojů dat ČSÚ jsou i pravidelná výběrová šetření u domácností. V průběhu celého roku navštěvují tazatelé ČSÚ tisíce náhodně vybraných domácností po celé zemi,

mluví s jejich členy, vyplňují s nimi dotazníky a získávají od nich důležité informace. Získáváme díky tomu souhrnná statistická data o životní situaci našich občanů v takovém rozsahu, kterého nelze dosáhnout jinak. Osobní účast respondentů ze všech skupin obyvatel je proto zcela nenahraditelná. Nasbírané údaje pomáhají například měřit zaměstnanost a nezaměstnanost, poskytují odhad o pracovní síle, využívání digitálních technologií, zdraví našich spoluobčanů, životním stylu a účasti dospělých na vzdělávání. Více informací naleznete na webu ČSÚ.

<https://www.czso.cz/csu/czso/jak-cesi-cestuji-zjisti-i-letos-tazatele-csu>